

Kuva luotu GPT:llä

Reilu kymmenen vuotta sitten pidin asiakkaille esityksen, jossa vaihdoin EMU-maiden¹ liput vaakunoihin. Heti tunnelma muuttui – esityksestä tuli jännempi ja jollain tavalla intressipitoisempi. Esityksessä käytiin läpi, miten uunituore keskuspankin raha virtaa yhteiskuntaan ja aiheuttaisi mm. omaisuuserien arvonnousua ja myöhemmin inflaatiota.

Jatketaan hieman samalla ajatuksella tänään: Kuvittele olevasi yhden vaakunan takana kirstunvartija, eli maan CFO. Sinulla on hallussasi koko kansantalouden tase: omaisuuserät ja velat. Tapaat muiden maiden CFO:t, jotka istuvat pöydän ääressä kukin vaakunansa takana. Jokaisella on yksi ääni kokouksessa, ja päätökset tehdään demokraattisesti enemmistön mukaan. Lähes kaikilla kokouksen kirstunvartijoilla on kassavirran kanssa ongelmia. Vuonna 2023 peräti 85 % euromaista oli budjetiltaan alijäämäisiä² – osa jo vuosikymmeniä, kuten Italia (vähintään 1980-luvulta lähtien), ja osa ”vain” reilu kymmenisen vuotta, kuten

Suomi (vuodesta 2009 alkaen). Velkaa yhteensä on noin 12 810 miljardia euroa (2023).³ Tämä talousneuvosto on ottanut yhteiseksi rahakseen euron. Kaikilla on velkaa – yhtäkään velatonta valtiota ei ole. Vain harva jäsen tekee ylijäämää, eli todellista voittoa.

Nyt pöydällä on äänestys:

- a) laitetaanko kassavirta kuntoon ja aletaan oikeasti lyhentää velkaa, vai
- b) jatketaanko entiseen tapaan – alijäämäisinä ja velkaisina, luottaen siihen, että rahaa voi aina painaa vähän lisää, kun se on loppumassa.

Ensimmäinen vaihtoehto on tiukka budjettikuri: viesti olisi selvä – nyt leikataan. Kohteiksi joutuisivat mm. opintotuet, asumistuet, yritystuet ja käytännössä jokainen hallinnon budjetin osa-alue. Lisäksi veroja saatettaisiin nostaa joissakin maissa. Toinen vaihtoehto on jatkaa rahan jakamista sinne, mikä on kulloinkin poliittisesti muodikasta. Vihreään siirtymään luvataan lisää, opintotukea korotetaan, hallinnon budjetteja ei leikata vaan kasvatetaan, ja puolustusmenoja paisutetaan, koska kaikkien mielestä ne tarvitsevat lisää rahaa. CFO:t vilkaisevat tasettaan... ja kumman tien he valitsevat? Onko niin, että vaihtoehdolle (a) – kurinalaisuudelle ja velan lyhentämiselle – ei ollut poliittista tahtoa alun perinkään.

Euroalueen jättiläisillä Saksalla, Italialla ja Ranskalla on keskuspankkiensa holveissa edelleen valtavat kultavarannot ⁴ jotka nousevat arvossaa suhteessa euromääräiseen velkaan. Ja sitten on pieni mutta ”rohkea” Suomi: Suomen Pankki päätti vuoden 2024 lopussa kulkea omaa tietään ja myydä 5 000 kiloa kultaa. Varat ohjattiin valuuttavarannon kasvattamiseen – pääosin Yhdysvaltain dollareihin, mutta myös Englannin puntiin ja Japanin jeniin. Kun kultaa myytiin, sen hinta oli noin 2 589 USD per troy-unssi, eli noin 83 000 €/kg. Nyt kullan hinta on jo noin 100 000 €/kg. Arvonnousua on tähän mennessä jäänyt saamatta lähes 100 miljoonaa euroa – vain yhdeksässä kuukaudessa. Mitä jääkään saamatta seuraavien vuosikymmenten aikana? Ja valuuttavalinnoista ei tullut lohtua: vuoden 2024 alusta jeni on menettänyt arvoaan suhteessa kultaan -30,5 %, punta -28,2 % ja dollari jopa -38,9 %.

Kulta jää kyllä taseeseen – mutta mitä jää euron ostovoimasta?

Me olemme kulkeneet toista tietä: olemme onnistuneet kasvattamaan kotitalouksien ja yhtiöiden ostovoimaa jo noin 100 miljoonalla eurolla. Se on toki vain pisara meressä – mutta hyvä alku. Onneksi elämme kuitenkin suhteellisen vapaassa markkinataloudessa, ja jokaisella kotitaloudella, yhtiöllä ja instituutiolla on mahdollisuus tehdä viisaita valintoja – tekivät CFO:t mitä tahansa.⁵

–Marko Viinikka

Perustaja, Toimitusjohtaja

¹ Euron käyttäjämaat.

² Luvut perustuvat Eurostatin, kansallisten tilastovirastojen ja keskuspankkien julkaisuihin vuodelta 2023. Budjettialijäämä ilmaistuna suhteessa bruttokansantuotteeseen (BKT) ja velka julkisen sektorin bruttovelan kokonaismääränä.

Alankomaat: -0,3 % BKT, velka €481 mrd (CBS Netherlands, Eurostat 2024). Belgia: -5,2 % BKT, velka €555,9 mrd (Statbel, Eurostat 2024). Espanja: -3,6 % BKT, velka €1 570 mrd (AIReF, Eurostat 2024). Irlanti: +1,7 % BKT (ylijäämä), velka €225,2 mrd (CSO Ireland, NTMA 2024). Italia: -7,2 % BKT, velka €2 862 mrd (Istat, MEF Italia, Eurostat 2024). Itävalta: -2,7 % BKT, velka €353 mrd (Statistik Austria, Eurostat 2024). Kreikka: -1,4 % BKT, velka €356 mrd (ELSTAT, Bank of Greece, Eurostat 2024). Kroatia: -0,8 % BKT, velka €46,5 mrd (DZS Croatia, Eurostat 2025). Kypros: +2,0 % BKT (ylijäämä), velka €24,9 mrd (CyStat, Eurostat 2024). Latvia: -2,2 % BKT, velka €17,0 mrd (CSB Latvia, Eurostat 2024). Liettua: -0,7 % BKT, velka ~€30 mrd eli 36,9 % BKT:sta (Statistics Lithuania, Eurostat 2024; FRED, osp.stat.gov.lt). Luxemburg: -1,3 % BKT, velka €18,6 mrd (STATEC, Eurostat 2024). Malta: -5,0 % BKT, velka €9,7 mrd (NSO Malta, Eurostat 2024). Portugali: +1,2 % BKT (ylijäämä), velka €269,6 mrd (INE Portugal, Eurostat 2024). Ranska: -5,5 % BKT, velka €3 088 mrd (Insee, Eurostat 2024). Saksa: -2,5 % BKT, velka €2 621 mrd (Destatis, Eurostat 2024). Slovakia: -4,9 % BKT, velka €69,1 mrd (MF Slovakia, Eurostat 2024). Slovenia: -2,5 % BKT, velka €43,2 mrd (Stat Slovenia, Eurostat 2024). Suomi: -2,6 % BKT, velka €163,9 mrd (Tilastokeskus, Eurostat 2024). Viro: -3,4 % BKT, velka €6,5 mrd (Statistikaamet, Eurostat 2024).

Huomio: Budjettialijäämä kuvaa vain yhden vuoden tilannetta – sitä, että kulut ylittivät tulot kyseisenä vuonna. Kokonaiskuvan kannalta tärkeitä ovat myös nykytilin saldo (current account, joka kertoo talouden ulkoisen tasapainon eli viennin, tuonnin ja pääomavirrat), korkomenojen taso sekä talouskasvun ja inflaation suhde velan kasvuun. Yksittäinen alijäämävuosi ei vielä ratkaise maan kestävyyttä, mutta jatkuva alijäämä ja korkea velkasuhde yhdessä muodostavat rakenteellisen riskin.

³ <https://tradingeconomics.com/euro-area/government-debt>

⁴ Euroalueen suurimmat kultavarannot löytyvät Saksalta (n. 3 361 tonnia), Italialta (n. 2 452 tonnia) ja Ranskalta (n. 2 437 tonnia). Lähde: World Gold Council, Gold Reserves by Country, February 2025 ([gold.org](https://www.gold.org)).

⁵ Jäin miettimään, mitä tekisin, jos olisin Suomen kirstunvartija. Ensin katuisin – varmaan sekä omia että edeltäjäni päätöksiä – ja rukoilisin viisautta. Ensimmäiseksi varmaan laskisin liikkeelle lisää valtion velkakirjoja, myisin ne institutionaalisille sijoittajille ja käyttäisin osan varoista ostaakseni kultaa – ellei ylhäältä olisi annettu toista, selkeää ohjetta. Toisin sanoen, velkaa ei varsinaisesti tarvitse pelätä jos on jotain järkevää toisella puolella tasetta. Lisäksi kullan voisi tehdä tietyin edellytyksin verovapaaksi myyntivaihtoissa, kuten esimerkiksi Isossa-Britanniassa ja Saksassa on tehty.

Disclaimer: Voima Weeklyt ovat allekirjoittaneen henkilökohtaisia kirjoituksia. Ne eivät välttämättä edusta Voima Gold Oy:n tai minkään muun yhtiön virallista näkemystä eivätkä ole sijoitus- tai arvopaperien ostamista koskevaa neuvontaa.

Kullan arvotaulukko

Valuutta	1vko	1kk	3kk	1v	3v	5v	
EUROPE							
 EUR	-0.63%	8.51%	6.01%	34.70%	85.40%	88.21%	
 GBP	-0.25%	9.01%	7.79%	38.94%	83.53%	78.25%	
 CHF	-0.78%	7.61%	5.06%	33.59%	78.96%	62.73%	
 DKK	-0.62%	8.51%	6.08%	34.75%	86.15%	88.84%	
 NOK	-0.84%	5.41%	5.91%	32.53%	110.29%	102.49%	
 SEK	-0.21%	6.95%	4.80%	30.44%	88.60%	99.00%	
 CZK	-0.96%	7.83%	3.77%	30.43%	83.43%	71.18%	
 HUF	-1.48%	7.24%	2.36%	32.68%	81.01%	103.12%	
 PLN	-0.84%	8.79%	5.77%	34.17%	67.70%	79.40%	
NORTH AMERICA							
 USD	0.51%	9.77%	8.80%	43.18%	118.63%	87.91%	
 CAD	-0.22%	9.55%	9.34%	45.06%	127.41%	96.13%	
 MXN	-1.69%	6.47%	4.18%	35.27%	99.89%	62.05%	
MIDDLE EAST							
 ILS	0.45%	8.41%	4.51%	26.25%	112.20%	83.51%	
 TRY	0.55%	10.95%	13.25%	73.28%	393.97%	926.11%	
ASIA							
 CNY	0.23%	8.64%	7.71%	43.65%	121.67%	97.21%	
 INR	0.15%	11.03%	10.72%	50.80%	141.65%	125.13%	
 JPY	0.21%	9.61%	10.25%	48.43%	125.16%	165.03%	
 HKD	0.33%	9.43%	7.79%	42.87%	116.62%	88.53%	

 KRW	0.51%	9.77%	10.31%	50.53%	118.40%	124.02%	
 MYR	-0.11%	9.06%	7.35%	41.55%	101.64%	91.60%	
 SGD	0.10%	9.49%	8.36%	41.48%	98.80%	76.86%	
 THB	0.51%	7.46%	5.62%	36.44%	88.26%	92.30%	
 IDR	2.18%	13.43%	10.62%	55.60%	143.26%	112.53%	
 PHP	0.33%	9.64%	8.62%	46.63%	117.55%	121.28%	
AFRICA							
 ZAR	-0.61%	8.13%	4.95%	41.47%	114.53%	99.55%	
SOUTH AMERICA							
 BRL	-2.17%	6.38%	4.62%	38.24%	123.07%	83.90%	
OCEANIA							
 AUD	-0.15%	7.22%	6.17%	45.69%	121.28%	106.08%	
 NZD	0.97%	10.25%	10.42%	50.65%	120.87%	115.26%	

Helsingin toimisto

Bulevardi 5
00120 Helsinki
Finland

Ota yhteyttä

[+358 \(0\)9 612 1917](tel:+358096121917)
arkisin, 09:00-16:00
contact@voimagold.com

Copyright © 2025 Voima Gold Oy. 2843889-9
www.voimagold.com